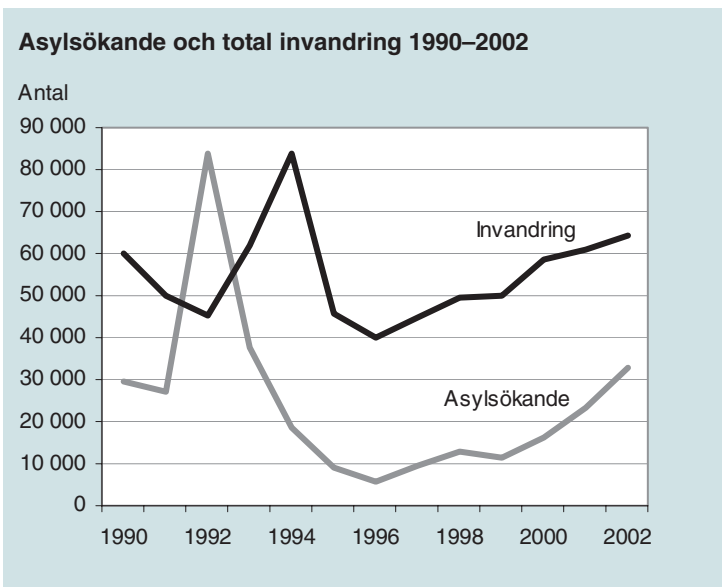

Asylsökande

Asylansökningar och flyktinginvandring reflekterar händelser i omvärlden; den vanligaste anledningen till flykt är väpnad konflikt i hemlandet. Sverige har tagit emot olika flyktinggrupper under efterkrigstiden. Den största gruppen asylsökande hittills kom från f.d. Jugoslavien. Inbördeskrig och etniska konflikter på Balkan var orsaken till att ca 138 000 personer från regionen sökte asyl

i Sverige under 90-talet. Runt mitten av 90-talet var antalet asylsökande lågt för att sedan öka igen.

Antalet asylsökande ökade markant under 2000 och har fortsatt att öka. Under år 2002¹⁾ sökte 33 016 personer asyl i Sverige. Jämfört med år 2000 har antalet asylsökande fördubblats.

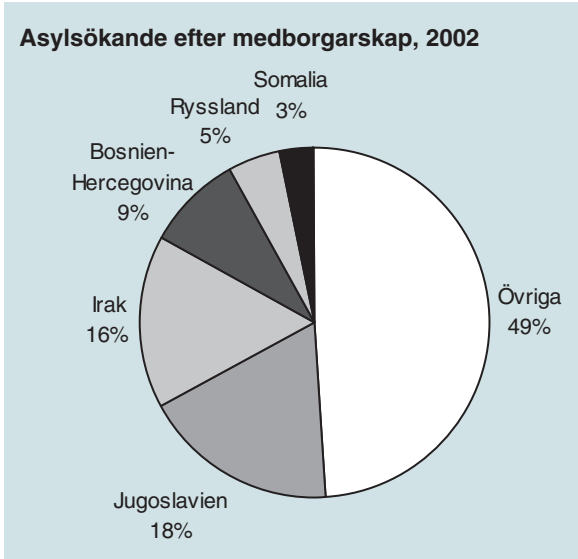

Enligt Migrationsverket talar mycket för att senare års ökning är en följd av Schengen-samarbetet, vilket innebär öppna gränser mellan ”Schengenländerna”. I praktiken innebär det att asylsökande, efter att ha rest in i Schengenområdet, lättare kan ta sig till Sverige. Sverige inträdde fullt ut i samarbetet i mars 2001.

Det finns ett positivt samband mellan asylansökningar och senare invandringen. De stora grupper av irakier, bosnier och jugoslaver som fick stanna i Sverige under första halvan av 90-talet gav upphov till en följdinvandring kort tid efter uppehållstillståndet. Under senare år har den direkta följdinvandringen inte varit lika tydlig.

1) Avser ny tillkomna asylsökande.

Asylsökande efter medborgarskap

De största grupperna asylsökande 2002 kom från Jugoslavien¹⁾, Irak, Bosnien-Hercegovina följt av Ryssland. Mönstret var detsamma även år 2001 med skillnaden att det största antalet asylsökande då kom från Irak.

Asylsökande efter kön och ålder

De som söker asyl i Sverige är unga, majoriteten är under 35 år. Det finns betydligt fler män än kvinnor bland de sökande. I åldersgruppen 20–34 år är hela 70 % män. Bland de asylsökande finns ett stort antal familjer och runt hälften av de som sökte asyl 2002 tillhörde barnfamiljer. Hus­hållssammansättningen varierar dock mellan nationaliteterna. T.ex. är 55 % av de asylsökande irakierna ensamstående män medan 70 % bland bosnier och jugoslaver tillhör barnhushåll. De äldre asylsökande är mycket få; knappt en procent är 65 år eller äldre.

Antal asylsökande 2002 efter ålder och kön

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
0–4	1 693	1 772	3 465
5–9	1 220	1 293	2 513
10–14	963	1 121	2 084
15–19	973	1 685	2 658
20–24	1 519	3 414	4 933
25–29	1 627	3 929	5 556
30–34	1 343	2 954	4 297
35–39	976	1 865	2 841
40–44	738	1 221	1 959
45–49	462	743	1 205
50–54	247	356	603
55–59	170	167	337
60–64	155	114	269
65+	171	125	296
Totalt	12 257	20 759	33 016

1) Landets officiella namn är från februari 2003 Serbien Montenegro. Eftersom statistiken avser perioden fram till december 2002, används namnet Jugoslavien.

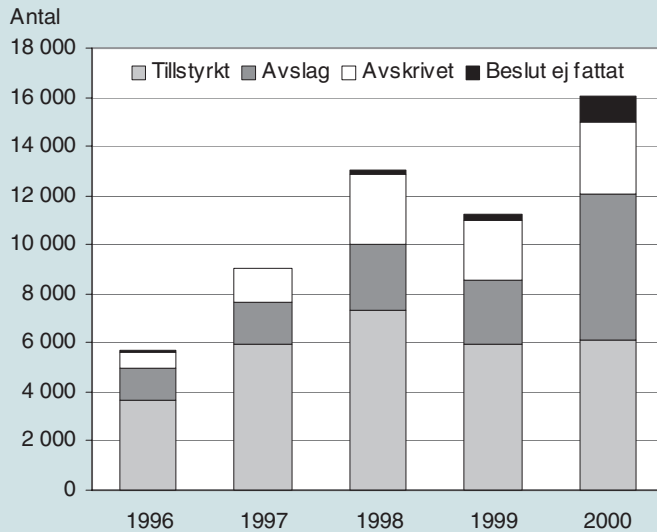
Utfall i asylärenden

Antalet tillstyrkta asylansökningar var under åren 1997 till 2000 runt 6 000 årligen. Andelen avslagna asylansökningar ökade från cirka 20 procent till 37 procent år 2000 sam-

tidigt som man kan notera en ökning av antalet ansökningar som avskrevs som ej asylärenden.

Utfall i asylprocessen för asylsökande, 1996–2000

Data avser läget vid utgången av februari 2003

Faktaruta

Asylsökande är en person som tagit sig till Sverige och begär skydd mot konflikt eller förföljelse, men som ännu inte fått sin ansökan slutligt prövad av Migrationsverket eller, om personen har överklagat, av Utlänningsnämnden.

De asylsökande ingår inte i den officiella befolkningsstatistiken, även om en person kan leva i landet under flera år innan ett asylärende har avgjorts.

Data ovan inkluderar alla beslut i asylärenden som fattats fram till och med 28 januari 2003. Nästan alla asylansökningar för åren 1996 till 1999 hade behandlats vid denna tidpunkt. För asylansökningar från år 2000 hade också det stora flertalet fall behandlats vid slutet av januari månad 2003, endast sex procent av ansökningarna kvarstod att behandlas. När det gäller asylansökningar gjorda åren 2001 och 2002 är antalet ej avgjorda ärenden betydligt större och det är i dagens läge omöjligt att säga hur stor andel ansökningar som kommer att sluta i avslag, uppehållstillstånd eller avföras som ej asylärende.

Asylsökandes boende

Under utredningstiden bor de asylsökande endera på mottagningsenheter i kommunerna eller i eget boende (Migrationsverket är ansvarig när det gäller båda alternativen). Vid slutet av år 2002 bodde nära hälften av de asylsökande i eget boende. Ofta är detta hos släktingar och bekanta och eftersom stora flyktinggrupper bor i storstäderna är eget boende vanligast där. I Stockholm, Göteborg och Malmö, med ca 20 % av alla asylsökande, bor så gott som alla i eget boende. Andra exempel på kommuner med många asylsökande, nästan alla i eget bo-

ende, är Botkyrka, Södertälje och Huddinge. Hit hör också kommuner som Örebro, Uppsala, Norrköping och Helsingborg.

De övriga 52 % asylsökande bor i förläggningar runt om i landet. Exempel på några kommuner som har flyktingförläggningar, och därmed får höga antal asylsökande, är Hultsfred, Boden, Alvesta, Sundsvall, Laxå, Hallstahammar och Kiruna. Detta är dock en föränderlig bild som kan skifta relativt snabbt. Under 2002 fanns t. ex. nytillkomna platser i flera norrlandskommuner, p g a tillgång till bostäder.

Internationella jämförelser ¹⁾

FN:s flyktingkommission (UNHCR) rapporterar att nära 590 000 personer sökte asyl under 2002, vilket är en viss nedgång mot 2001 (621 100 personer). Dessa siffror grundar sig på rapportering från 37 industrialiserade länder. För EU-länderna har antalet asylsökande däremot varit ganska stabilt de senaste åren (runt 380–390 000 per år).

De länder som har flest antal asylsökande 2002 i absoluta tal, i gruppen EU samt Norge, är Storbritannien, Tyskland och Frankrike. Dessa tre länder redovisar tillsammans 61 % av alla asylsökande i EU under 2002. Sverige placerar sig som nummer fem, med närmare 9 % av totala antalet asylsökande inom EU.

Antal asylsökande 2002 i EU samt Norge

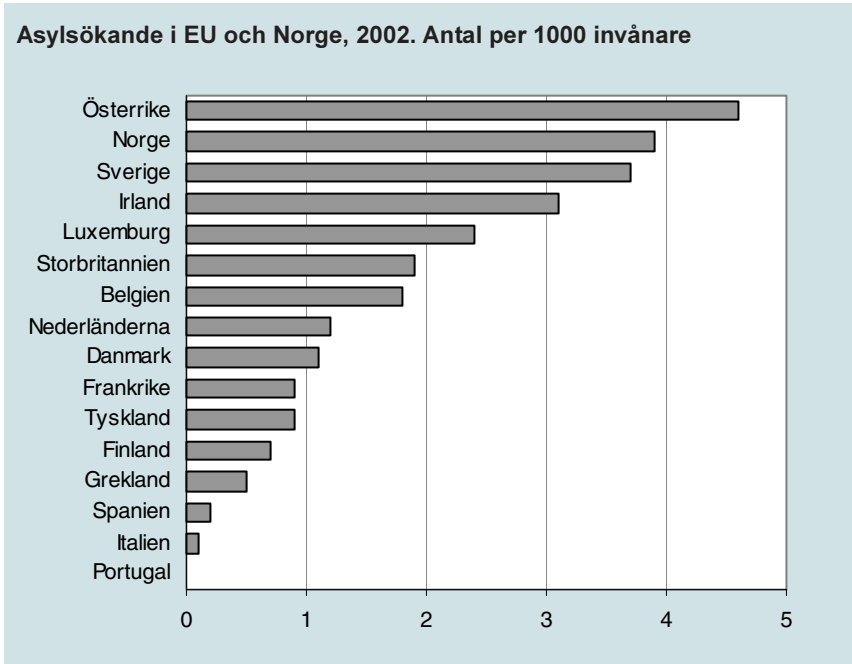
Land	Antal
Storbritannien	110 700
Tyskland	71 127
Frankrike	50 798
Österrike	37 074
Sverige	33 016
Belgien	18 805
Nederländerna	18 667
Norge	17 480
Irland	11 634
Italien	7 281
Spanien	6 179
Danmark	5 947
Grekland	5 664
Finland	3 443
Luxemburg	1 043
Portugal	245
Totalt	399 103

1) Källa: UNHCR och Eurostat.

Asylsökande per capita

Österrike¹⁾ hade år 2002 det största antalet asylsökande per capita (4,6 sökande per 1000 invånare) under 2002 följt av Norge (3,9 per 1000 invånare) och Sverige (3,7 per 1000 invånare). Länder i Sydeuropa (Portu-

gal, Spanien, Italien och Grekland) har det lägsta antalet asylsökande inom EU i förhållande till respektive befolkning. Medelvärdet för EU var 1 asylsökande per 1000 invånare.

När det gäller förändringen mellan 2001 och 2002 har antalet asylsökande inom EU ökat betydligt i Storbritannien, Sverige och Österrike, samtidigt som antalet har minskat,

främst i Tyskland och Nederländerna men även i Danmark och Belgien. (I Nederländerna och Danmark har man infört nya lagar eller striktare policy när det gäller invandring.)

1) Till skillnad från andra EU-länder inräknar Österrike i asylsökande även de som söker asyl vid landets ambassader utomlands.